

Sunt qui vitriolo vsto ad easdem sordidorum & malignorum vlcera quærelas vtuntur. Hoc enim ab illis vritur, diuq; ex aceto tritum circumagitur, deinde siccatur. Puluis autem is ex vitriolo citra morsum siccatur, & putredines sanat. *Puluis ex vitriolo.*

PVLVIS CICATRICES INDVCENS.

XXIII.

DVris corporibus, contumacibus vicijis, & humidis admodum vtilis est, ideoq; desiccando cicatrice vlcera inducit. Accipit balauftiorum, sanguinis draconis, ^a cadmiæ argenti, aeris vsti, loti ana partes æquales. Fiat puluis subtilissimus.

ANNOTATIO.

^a *Cadmiæ argenti.*) Quæ in argenti fornacibus fit, candidior, & minus ponderosa, Plinio lib. 34. cap. 10. teste, existit. *Cadmiæ argenti.*

PVLVIS AD EOS QUI EX ALTO
cecidierunt.

XXIII.

Confert ruptis, contusis, fractis, ijs qui sanguinem expiunt, & præcipitatis. Habet ^a Rhabarbari optimi, drach. vnam. ^b Momia, ^c rubiæ vtriusq; drach. dimidiam. Terræ lemnia, boli armenij, vtriusq; drach. vnam. Sanguinis draconis, balauftiorum, vtriusq; scrup. duos. Radicis symphyti maioris, drach. vnam, & dimidiam. Terantur omnia subtilissimè in pollinem.

ANNOTATIO.

^a *Rhabarbari.*) Veterum nimirum, quod Dioscoride & Galeno testibus, ad prædicta omnia præstantissimum existit.

^b *Momia.*) Ita cum Nicolao Myrepsa appellare libet. Hodie mutatione o in u, Mumiæ appellatur. Alij medicatum funus. Præstat autem pro ea vsurpare Pissasphaltum, quod iam affertur, paulo antè medicis incognitum. *Momia. Pissasphaltum.*

^c *Rubiæ.*) Cuius radix acerba & amara, Galeno etiam attestante, est. Ratione igitur acerbæ qualitatis prædictis vitijis conducit. Quia verò non leuem abstergendi facultatem obtinet, idè præstabit fortè pro ea vsurpare in hoc puluere radicem Heptaphylli siue Tormentillæ. Puluis iste ex vino adstringente fumitur.

DE PASTILLIS, SECTIO
DVODECIMA.

* Trochiscis

*PASTILLVS EX EUPATORIO.

Ioannis Damasceni.

I

CONSTRUCTIONEM & tumorem præter naturam iecoris & lienis sanat, ac inde natas febres diuturnas, & harum rigorem. Morbum regium, hydropem incipientem demulcet. Habet manna, succi ^b eupatorii, añ vñc. vnam. Rosarum, vñciam dimidiam. Spicæ nardi, drach. tres. Rhei barbari, asari, anisi, añ drach. duas. ^c Spodij, drach. tres, & dimidiam. Cum stillatio catluthæ liquore fingantur pastilli, & in loco vmbroso, & ventis perflato resiccentur.

ANNOTATIONES.

b iij

a Pastil-

*Pastillus.
Trochiscus.*

a Pastillus.) Græcis $\tau\rho\acute{o}\chi\iota\sigma\kappa\omicron\varsigma$ dicitur, qua voce hodie officinæ uti malunt quàm Latina pastilli, aut orbiculi, aut rotulæ. ita enim Græca vox interpretari potest. Eodem autem modo quo catapotia formantur, sed forma differunt pastilli. Et si enim instar catapotiorum rotundi sunt, tamen compremuntur. Alij etiam quadrata finguntur forma. Species tenuius teruntur quàm ad catapotia. Ponderant magna ex parte drachmam vnam, vel duas.

b Eupatorium.) Filij Mesuræ, utpote huius pastilli autoris, utendum, si haberi potest. Est autem nunc multis cognitum, & in hortis ferè omnibus plantatur.

Spodium.

c Spodij.) Arabum spodium nequaquam accipiendum: quod quale sit, libro primo indicauimus: sed potius officinarum siue Platearij, quod non est nisi ebur vltum. Quod in omnibus quoque reliquis pastillis obseruandum erit, ne sit opus ut id crebrius repetamus.

PASTILLVS *E VIPERA.

Andromachí.

II.

Accipit *b* carnis viperinæ in cacabo nouo cum aqua pura, viridí anetho & modico sale bene *c* coctæ, vnc. octo. Hæc in mortarium coniecta validè, paulatim instillato *d* iusculo, teritur. Vbi autem quàm tenuissimè fuerit trita, panis triticeus purissimè aridè triti & cribrati, vnc. duæ adduntur: & rursus iusculi quod satis est affunditur, & in conterendo diligentissimè vniuntur, ac modico *e* opobalsamo adhibito finguntur tenues pastilli, & in vmbra desiccantur.

ANNOTATIONES.

Vipera.

Tirus.

Nota vipera

a Vipera.) Vipera, serpens est, quem barbari & recentiores medici Tirus vocant. Hinc est, quod præsentem pastillum è Tiro inscribant. Eius serpentis copia in Germania haberi non potest, sed ex Italia peti debet. Est autem vipera, animal colore sufflauum, admodum agile, Galeno in libello de Theriaca ad Pisonem teste, collo maximè protenso, oculis subrubentibus, inuerecundis trucibus & feroci aspectu, capite latiore, corpore vniuerso & ventre crassiore, cauda acruatim in tenuitatem abeunte. A masculo foemina ijs rebus dissidet, & quod dentes caninos plures duobus exerit.

*Caro vipera
vt paranda.*

b Carnis viperinae.) Qua ratione autem caro hæc parari debeat, Galenus & alij Græci medici ex Andromacho docent. Viperæ foemina notandæ magnitudinis viginti, aut paulo plures pro totius confecturæ quantitate non quouis anni tempore, sed iam desinente vere, nondum autè inchoata æstate, accipiendæ, & primum ipsarum capita & caudæ præcidendæ. Nam præterquam quòd hæc partes virulentiores esse videntur, etiam duræ & modicæ carnis cõpotes existunt. Sufficit autem in magnis viperis id quod aufertur utrobique quatuor digitos æquare. Reliquum verò totum corpus cute detracta, adipe, utpote inutili, & intestinis ademptis, aqua perlutum in fictile nouum, & probè exterius conijciendum.

c Bene cocta.) Quod cognoscitur, vbi spinæ & ossa à carnibus separantur.

d Iusculo.) Scilicet in quo viperarum carnes decoctæ fuerunt.

*Opobalsamū.
Matthioli
mordacitas
retrusa.*

e Opobalsamo.) Pro succo balsami sumatur succus Leucoij, quod Cheiri officinæ vocant. Et hoc loco Matthiolus me pungit, quod opobalsamum addiderim præter Andromachi institutum, medicamentum quo iam penitus destituimur. Fateor quidem Opobalsamo nos hodie carere, tamen quum eius in horum pastillorum compositione non solum Paulus, verum etiã Aëtius mentionem faciat, quid est cur reprehendere audeat Matthiolus, quod tantorum autorum exemplo motus feci? Nihil profecto quàm ut me Germanum hominem insectetur, errorumque suspectum reddat, & in se Italum, omnium oculos cõuertat. Quum igitur me passim sine meo merito errorum insimulet, faciam & ego, ut vicissim omnes intelligant, Matthiolum potius Matæolum, quasi $\mu\acute{\alpha}\tau\alpha\omicron\rho\ \acute{\omicron}\lambda\omicron\rho$, nominandum esse.

PASTILLVS *SCILLITICVS,

Andromachí.

III.

Recipit *b* scillæ asse partium internarum, *c* lib. vnam. Farinæ erui, vnc. octo. Teruntur hæc simul validè in mortario, & excepta in pastillos digeruntur, & in vmbra siccantur.

ANNO-

a Scilliticus.) Quodd ex scilla præparetur, ita dictus.

b Scilla affa.) Assatur autem hoc modo. Scilla recens bonæ habitudinis ex terra sumitur, quum folia ipsius & caules exactè inaruerint. Cortice autè adempto, fermento mundo aut massa farinacea circumlinitur: postea in calido cinere, aut furno torrefit, vsq; dum farinacea massa obducta, in crustam indurescit. Quod si fornax aliquis habeatur, in illum simul cum pane immittitur. Dein extracta, per ambitum, massa farinacea cōsticcata adempta purgatur, & internæ partes teneriores acceptæ probè teruntur.

c Libram vnam.) Aëtius accipit lib. tres. Scillæ, lib. duas, farinæ eruina. Nicolaus scillæ, drachmas sexaginta. Farinæ eruorum, drach. quadraginta. Quod sanè in idem recidit. Nam vterq; Scillam pondere farinæ eruina sesquialteram esse vult: id est, tres partes Scillæ, duas autem farinæ. Quam ponderis rationem nos etiam obseruauimus: sunt enim, Scillæ vnciæ duodecim quæ ad vncias octo, sesquialteræ proportionem habent.

d Excepta.) Aëtius in ijs conformandis rosaceum oleum adhibet.

*Scilliticus.
Scilla vsq;
assatur.*

PASTILLVS HEDYCHROI.

Andromachi.

III.

Habet ^a mari, amaraci, asari, aspalathi, añ drach. duas. Iunci odorati, calami odorati, phu, ^b xylobalsami, opobalsami, colti, cinamomi, añ drach. tres. Myrrhæ, folij, spice nardi, croci, calix, añ drach. sex. Amomi, drach. duodecim. Mastiches, drach. vna. Cum vino veteri odorato dulci, finguntur pastilli.

ANNOTATIONES.

Hæc est legitima Hedychroi, quod Arabes corrupta voce Alin daracaron nominant, Andromachi descriptio. Aliæ autem diuersæ ab illa descriptiones sunt, quemadmodum Galenus lib. 1. de Antidotis fusius monstrat. Actuarius eadem medicamenta è quibus constituitur Hedychroum, simplicia recenset, ne vno quidem vel adiecto, vel omisso. In pondere, tamen variat, quemadmodum etiam Aëtius: qui tamen in numero simplicium Hedychroum constituentium consentit.

a Mari.) Ita legit Galenus loco iam citato, & Actuarius: vt non sine maximo errore Cornarius, mendosum græcum codicem secutus, in Aëtio, Ari pro Mari conuerterit. Marum autem, Galeno & Plinio testibus, peregrina est herba, vt in Germania illam prouenire vix crediderim. Quapropter eius succedaneo vtendum, quod non est nisi Sifymbrium: cui, Dioscoride attestante, æquales vires habet. Balsamita igitur vocata, pro Maro pharmacopœi vtantur.

b Quid pro Opobalsamo, xylobalsamo, folio, & amomo sit accipiendum, libro primo, & in quibusdam compositionibus præcedentibus est monstratum.

*Cornarij lapsus.
Marum, &
eius succedaneum.*

PASTILLVS GALLIÆ MOSCHATAE.

Ioannis Damasceni.

V.

Cerebrum & cor roborat, oris atq; adeò totius corporis odorem commendat. Capit ligni aloës crudi, boni, selecti, drach. quinq;. Ambaris, drach. tres. Moschi, drach. vnam. ^a Glutinis tragacanthæ cum stillaticio rosarum liquore extracti, quantum ad ea comprehendenda sufficit. Fingantur pastilli magnitudine folij myrtei, sigillentur, & in vase vitreo reponantur.

ANNOTATIO.

a Glutinis tragacanthæ.) Intelligit lentum eius cremorem, mucilaginem barbaris dictum: aptum ad excipienda medicamenta, pastillum hunc ingredientia.

Gluten tragacantha.

PASTILLVS ALIPTÆ MOSCHATAE.

Nicolai Myrepsici.

VI.

Valet pueris laborantibus asthmate, & ijs qui angustis sunt thoracè, nè lac hauustum retinent: præstatq; vsu optimi & odoriferi suffitus. Accipit ladanii purissimi, vnc. tres. Styracis calamitis, vnc. vnam, & dimidiam. Styracis rubri, vnc. vnam. Ligni aloës boni, drach. duas. Ambaris, drach. vnâ. Caphuræ, ^b scrupul. vnum. Moschi, scrupul. dimidium. Cum stillaticio rosarum liquore finguntur pastilli.

ANNO-

LEONHARTI FVCHSII
ANNOTATIONES.

Delicata est compositio, & ad delicias suo odore maximè accommodata, suffitu, & vaporatione grata. Cor & cerebrum roborat, & imbecillum puerorum ventriculorum. Dicta est alipta moschata fortè, quod in vnguenta & emplastra ad odoris gratiam conciliandam veniat.

b *Scrupulum vnum.*) Ita quidem manuscriptus græcus codex habet. Latini verò codices legunt, scrupulum vnum & dimidium. Mihi Græci codicis lectio magis arridet, quod Caphuræ odor grauis admodum sit, & quod hic magis vt citius medicamentum ignem concipiat indita esse videatur. Quare scrupuli vnus pondus sufficere potest.

PASTILLVS E RHEOBARBARO.

Ioannis Damasceni.

VII.

ADuersus iecoris & lienis obstructionem, malum corporis habitum, & aquam inter cutem prodest. Ad frigidos & pituitosos, ac biliosos etiam iecoris affectus, & icterum utilis est. Recipit rhei barbari boni, drach. decem. Succii eupatorii, drach. quatuor. Amygdalarum amararum, drach. duas, & dimidiam. Rosarum, drach. tres. Spicæ nardi, anisi, rubiæ, absinthij, asari, seminis apij, añ drach. vnam. Cum stillatio cassuthæ liquore formentur pastilli, pondere vnus aurei.

PASTILLVSEX ABSINTHIO.

Eiusdem.

VIII.

Ventriculi, iecoris & lienis obstructiones tollit, appetentiam excitat, diurnis febribus succurrit. Ventriculorum, iecur, & lienem roborat. Habet rosarum, absinthij, anisi, añ drach. duas. Rhabarbari, succii eupatorii, asari, apij, amygdalarum amararum, spicæ nardi, mastiches, ^a folij, añ drach. vnam. Cum succo intybi fatiui latifolij finguntur pastilli.

ANNOTATIO.

^a Pro eo succedaneo vtendum, quod quale sit suo monstrauius loco. Nardi igitur drachmæ duæ accipiantur.

PASTILLVS ^aE SPODIO.

Nicolai Myrepsici.

IX.

Efficacissimus ad febres acutas ventriculi, & iecoris phlegmonem, sitimque vehementem. Caput spodij, drach. quatuor. Rosarum rubearum, drachmas septem. Seminis portulacæ, succii glycyrrhiæ, añ drachmas duas. Cum ^{*}lento ^bpsyllij succo finguntur pastilli ponderis drachmæ vnus. Sunt qui addunt, seminum quatuor frigidorum maiorum, gummi Arabici, tragacanthæ, croci, añ drach. vnam, & dimidiam.

ANNOTATIONES.

^a *E spodio.*) Simpliciter nominatur, vt scilicet distinguatur à pastillo è spodio cum adiectione, Cum semine oxalidis, appellato, quem mox subiiciemus. Et hic, quod antea sæpe monuimus, Arabum spodium non intelligendum erit. Siquidem hoc ex harundinis radicibus vltis constat, quod Auicenna scribit, ac erodendi facultatem habet, quapropter huic pastillo nõ inferendum: immò potius officinarum nostrarum, quod non est nisi ebur vltum, adstringendi facultate præditum. Qua de re lib. i. huius operis copiosè diximus. Cæterum quum non solum Mesues, sed & Nicolaus hunc pastillum describat, ad illum autorem potius quàm Mesuæ filium referre voluimus: melioris nimirum distinctionis gratia, vt scilicet præsens Nicolai, sequens Ioannis Damasceni inscriberetur.

^b *Psyllij.*) Nicolaus habet, Lini.

PASTILLVS E SPODIO CVM SEMINE OXALIDIS.

Ioannis Damasceni,

X.

Aduer-

ADuersus febres acutas & biliosas cum alui fluore valet: ventriculi & iecoris excalefactionem, & sitim, quæ continenter excruciat, restinguit. Accipit rosarum rubearum, drach. duodecim. ^a Spodij, drachmas decem. Seminis oxalidis, drach. sex. Seminis portulacæ, seminis coriandri aceto macerati, & torrefacti, pulpæ ^{*} rhois, añ drach. duas, & dimidiam. Amyliasi, balaustiorum, ^{*} Sumachs, baccarum oxyacanthæ, añ drach. duas. Gummi Arabici asii, drach. vnam, & dimidiam. Cum ^{*} omphacio formantur pastilli. ^{*} Agrestis

ANNOTATIO.

^a Spodij.) Spodium Arabum, vt sæpe antea monuimus, hic intelligendum non venit, neq; Græcorum spodium è fornacibus ærarijs petitum, interaneis nocentissimum: sed ebur potius vltum, vt dictum est.

PASTILLVS E MYRRHÆ.

Rhazis.

XI.

Menses potenter admodum euocat, ita vt foetum etiã excutiat. Vitijs è retentis mensibus natis succurrit. Recipit myrrhæ, drach. tres. Lupinorum optimè tritorum, drach. quinq;. Foliorum rutæ, mentastri, pulegij, cumini, rubiæ, ^{*} succi medici, sagapeni, opoponacis, añ ^a drach. duas. Cum succo arthemisiæ finguntur pastilli. ^{*} Asa fetida.

ANNOTATIONES.

Descripti sunt ex Rhaze lib. 9. ad Mansorem. Exhibentur ex feminis Iuniperi decocto, idq; efficacissimè.

^a Drachmas duas.) In priore editione pro drach. duas, typographus magno errore reposuit uncias duas.

PASTILLVS EX ABSINTHIO.

Nicolai Myrepsici.

XII.

AD eos quibus ventriculus refrigeratus est, iocinerosos, lienosos, & tumorem in iecore habentes, bonus. Habet absinthij, fœniculi, anisi, rosarum, amygdalarum amararum, añ drach. tres. Asari, spicæ, floris iunci odorati, apij, añ drach. duas. Rhei barbari, succi eupatorij, añ drach. vnam. Trita cum succo intybi latifolij, redigantur in pastillos.

ANNOTATIO.

Quum pastillus ille ex absinthio descriptus à Nicolao, ei qui à filio Mesuræ refertur, præferendus videatur: ideo vt hic quoq; inter pastillos vltimos suum, obtineret locum, voluit, vt si quis eo vti mallet quàm Ioannis Damasceni, in promptu haberet compositionem.

PASTILLVS E LACHÆ.

Ioannis Damasceni.

XIII.

AD obstructions iecoris, lienis, & inde natas febres varias diuturnas, & ascitem valet: item vrinas mouet. Capit lachæmundatæ, succi glycyrrhiæ, absinthij, ^a oxyacanthæ, succi eupatorij, rhei barbari, aristolochiæ longæ, costi, asari, amygdalarum amararum, rubiæ, anisi, apij, iunci odorati, añ drach. vnam. Cum stillatio eupatorij liquore formantur pastilli ponderis drachmæ vnius.

ANNOTATIO.

^a Oxyacantha.) Berberim officinæ nō rectè vocant. Est enim Oxyacantha diuersa à Berberi planta, vt alibi copiosè ostendimus. Ingreditur autem hunc pastillum vt obstructio- nes eximat, quandoquidem, Galeno teste, sit tenuium paruum, & parum incidat. Habet verò facultatem etiam roborandi iecur. Nicolaus Myrepsus, qui itidem hos pastillos describit, aliam, & à præfenti nonnihil variantem habet, quam mox subiiciemus: vt si quis ea vti mallet, haberet in promptu compositionem.

PASTIL-

LEONHARTI FVCHSII
PASTILLVS E LACHA.

Nicolai Myrepfici.
XIII.

ADiocinerosos, lienosos & stomachicos. Accipit lachæ quatingunt fullo-
nes, rosarum, spodij, absinthij, sacchari, succi eupatorij, añ drachmas tres.
Rhei barbari, drach. quatuor. Floris iunci odorati, drach. duas. Trita cum suc-
co sceniculi, aut intybi fatiui latifolij, digerantur in pastillos.

PASTILLVS E CAPPARIBVS.

Ioannis Damasceni.
XV.

ADuersus lienis duritiem valet, & flatus in eo dissipat. Recipit corticum
radicis capparidis, seminis agni, añ drach. sex. Seminis nigelle, calaminthe,
acori, amygdalarum amararum, nasturtij, hammoniæ, foliorum rutæ, aristo-
lochiæ rotundæ, succi eupatorij, añ drach. duas. Cyperi, ^ascolopendrij, añ drach.
vnam. Trita omnia, cum hammoniaco in aceto dissoluto excipiuntur, & in pa-
stillos rediguntur.

ANNOTATIONES.

Cordus.

Huius pastilli compositio in medicamentario libro Valerij Cordi nõ est integra, ideoq;
ad illius præscriptum confici nõ debet.

Scolopendrij

^a Scolopendrij.) Per Scolopendrium non linguam ceruinam, sed Ceterachium officinis
appellatam, intelligit. Nã ad lienis obstructiones tollendas, utilis admodum est, hæc herba.

PASTILLVS EX AGARICO.

Incerti autoris.
XVI.

Pluitam è cerebro & capite elicit. Crassos quoq; humores & lentos è thora-
ce educit. Habet agarici selecti, vnc. tres. Salis fossilis, quem gemmæ no-
minant, vnc. vnam. Cum serapio acido simplici finguntur pastilli, & loco sicco
reponuntur.

AGARICVM TROCHISCATVM:

Hoc est, in pastilli formam redactum.
XVII.

Capit agarici selecti, vncias quatuor. Redactum in puluerem cum vino, in
quo Zingiber maceratum est, in pastillos digeritur. Efficax est ad purgan-
dos crassos & lentos humores minori noxa ventriculi, quam si Agaricus solus
propinetur. Agaricus enim quum leuitate sua, & permeationis tarditate ven-
triculum turbet, merito acria vt est Zingiber, & penetrantia admittit, ad virium
transitusq; per viscera obstructa celeritatem.

PASTILLVS E ^aCOLOCYNTHIDE.

Ioannis Damasceni.
XVIII.

Accipit pulpæ colocynthidis albæ & leuis, seminibusq; purgata, ^b drach.
decem. ^c Forficibus incidantur, & fricentur cum olei rosacei, vncia vna.
Cum lento succo seu mucagine tragacanthæ, gummi Arabici, bdellij, añ drach.
sex, stillatio rosarum liquore dies quatuor maceratis, finguntur pastilli, & sic-
cantur in umbra. Siccati iterum minutissimè teruntur, & cum eadem mucagine
rursus formantur pastilli, qui in vsum reconduntur.

ANNOTATIONES.

^a Colocyn-

a Ecocynthide.) Non est autem, nisi pastillus qui officinis hodie barbaro, & ipsis incognito nomine, Alhandal appellatur. Ingreditur Hieræ Hermetis apud filium Mesuæ compositionem. Alijs quoque inijcitur compositionibus. Vfus eius pastilli tum erit, vbi pituitam & humores alios crassos ac glutinosos ex profundo corporis, & partibus longè distantibus, vt cerebro, neruis, musculis, articulis, pulmone, thorace euellere consilium est. Quare in cephalalgia, hemicrania contumaci, epilepsia, apoplexia, vertigine, asthma- te, ischiade, morbis articularum frigidis, item in acuendis clysteribus huius pastillum hunc vsurpare licebit. Hodie vsus eius maximus est in acuendis catapotijs pro colocyn- thide non ineptè, quòd salubrior sit quàm ipsa Colocynthis, quæ per hos pastillos quan- dam veluti emendationem, & vitiorum correctionem accipit.

*Pastilli al-
bandal.*

b Drachmas decem.) In omnibus propemodum codicibus filij Mesuæ legitur drachmas decem. Sunt tamen qui mendosam esse hanc lectionem, putent, quod olei rosacei quanti- tas satis magna sit, cum decem drachmis collata. Sed parum firma hæc est ipsorum ratio, quod decem illæ drachmæ facillè alijs quæ adijciuntur, & in quibus macerantur, in pastil- li formam fingi possint. Accedit, quod decem vnciæ colocynthidis cum vna vncia olei rosacei vix, immò multo difficilius, quam decem drachmæ, in pastilli formam redigi que- ant, quicquid cucullati illi Monachi garriant. Denique haud satis tutum est tantam colo- cynthidis copiam pastillo huic indere, de quo vltra scrupulum vnum per se assumi pa- rum tutum est.

c Forficibus incidantur.) Et tenuissimè etiam terantur, ne asperæ eius partes intera- neis adhærentes ea exulcerent.

PASTILLVS RAMICH.

Ioannis Damasceni.

XIX.

Ventriculum cor, secur, imbecilla firmat: & lubrica viscera ac intestina ro- boratae constringit, choleram morbum reprimat, acrimoniam obtun- dit, animum reddit tranquillum, omnem sanguinis eruptionem cohibet: qua- propter sanguine e naribus profluente insufflando impellitur, alijsq; medica- mentis admiscetur. Recipit succi oxalidis, vncias sedecim. Rosarum, vnciam vnam. Baccarum myrti, vncias duas. Coquantur parum, & colantur. His mi- scentur gallarum recentium curiosè tritarum, vnciæ tres. Coquantur iterum. Deinde sequentiâ in puluerem trita inspergantur, nempe foliorum rosarum, vnc. vna. Santali flaui, vnc. vna, & drachmæ duæ. Gummi Arabici, vnc. vna, & dimidia. Carnium *rhois, & spodij, añ drach. octo. Omphacij, drach. septem. *Sumachi. Succu baccarum myrti multum tritarum, vnciæ quatuor. Lignialoes, caryo- phyllorum, macis, nucis moschatae, añ drach. quatuor. Miscentur omnia simul, & extenduntur in scutella lapidea, donec siccantur. Exiccata teruntur in tenu- issimum puluerem, & cum succo semperuiui, atq; stillaticio rosarum liquore formantur pastilli parui, & exiccati in vmbra reponuntur.

ANNOTATIONES.

a Ramich.) Hanc vocem nonnulli interpretantur compositionem, ex adstringentibus paratam. Quæ quidem interpretatio huic compositioni, quæ ex eiusmodi rebus constat, bene quadrat. Alij Ramich ex Rumicæ latina voce corruptam esse putant, quòd scilicet largissimam oxa'idem, quæ est Rumicis species, recipiat. Vt pastillus Ramich non sit nisi is, qui ex Rumice oxalide constat. Mihi posterior sententia magis arridet, etsi temerè de lingua mihi ignota nihil pronunciem. Arabum enim inuentum est. Alij mixturam ex Gallis significare tradunt.

γ Spodij.) Hoc est, eboris vsti, vt iam sæpissimè monuimus.

b Cum succo semperuiui.) Filius Mesuæ habet Caphuræ. Verùm quum calidam esse con- fet, pro ea succum Semperuiui substituyimus.

PASTILLVS EX * OXYACANTHA.

Eiusdem,

XX.

* Terboris.
Arabum.

c AD

AD calidam intemperiem prodest, alui fluorem, & iccoris dolorem. Habet baccarū oxyacanthæ, drach. duas. Spodij, mastiches, ligni aloes, gallicæ moschatae, spicæ, seminis oxalidis, añ drach. vnam. Rosarū, drach. quinque. Gummi Arabici, drach. tres. Cum stillaticio rosarū liquore finguntur pastilli.

ANNOTATIO.

a Oxyacantha.) Per oxyacantham, quam Arabes Berberim vocant, non eam quæ sic hodie officinis nominatur intelligere oportet: Berberis enim officinarum ab oxyacantha diuersa est: sed eam quam Dioscorides sub oxyacantha nomine pingit, cuius effigiem, & totam historiam tomo altero nostrorum de stirpium historia commentariorum dedimus.

PASTILLVS EX OXYACANTA,

Nicolai Myrepsici.

XXI.

AD iccoris calorem, immodicam sitim, linguæ ariditatem, & febres ardentissimas. Capit baccarum oxyacanthæ, spodij, succi glycyrrhizæ, seminis portulacæ, añ drachmas tres. Rosarum, drach. sex. *a* Spicæ, amyli, tragacanthæ, añ drach. vnam. Seminis citruli, *b* drach. vnam, & dimidiã. *c* Seminis portulacæ, drach. dimidiã. Cum aqua vel stillaticio rosarum liquore formantur pastilli.

ANNOTATIONES.

Hoc pastillo è Berberis Mauritanorum, hoc est, oxyacantha Aegyptia, Nicolao interprete, nonnulli vtuntur crebrius, quàm superiore. Et describitur etiam à Ioanne Damasceno, sed nonnihil variatis ponderibus, & adiecto croco. Debent autem pharmacopœi vsurpare ad huius medicamenti compositionem baccas veræ oxyacanthæ.

a Spicæ.) Post spicam filij Mesuræ crocum, cuius nulla fit in Nicolai manuscripto codice mentio. subiicit.

b Drachmam vnam, & dimidiã.) Ioannes Damascenus habet drach. tres, & dimidiã. Parum autem refert, vtum ex ijs pondus arripias: quia alterum validiorem reddit pastillum, alterum minus validum.

c Seminis portulacæ.) Nicolaus, & filius Mesuræ, habent Caphuram. Nam Arabum, Caphuram refrigerare putantium, opinionem amplectitur Nicolaus. Quare pro ea semina portulacæ substituimus, licebit etiam vsurpare pro Caphura demperuiui succum.

PASTILLVS EX HALICACABO,

Ioannis Mesuræ.

XXII.

Contra renum & vesicæ exulcerationem, & natam inde vrinæ difficultatem: mictumq; sanguinis pollet. Accipit baccarum halicacabi, drach. tres. Seminis citruli, *b* melonis, cucurbitæ, añ drach. tres, & dimidiã. Boli Armenij, gummi Arabici, thuris, sanguinis draconis, papaueris albi, amygdalarū amararum succi glycyrrhizæ, tragacanthæ, amyli, nucleorum pinearum, añ drach. sex. Seminis apij, succini, *c* terræ lemnæ, hyoscyami, *d* opij, añ drachmas duas. Cum succo halicacabi finguntur pastilli.

ANNOTATIONES.

Pastillus Al-
chachengi.

a Hic pastillus non solum ex Halicacabo, vel, vt corrupta voce Alchachengi hodie nominant: sed etiam *duo quos adis*, id est, E vesicaria, appellatur. Vsu tritissimus ad vrinæ ardorem exulcerata vrinaria fistula, vesicæ, renibus, & vteribus. Pluribus namq; diebus ex aqua malsa, zupapio rosato, aut vino austero sumpti vlcera detergent, glutinât, & cicatrice tegunt, vrinæ acrimoniam mitigant, eiusq; strigmenta mucosa, aspera & dolorifica complanant, & leniunt.

Albatecha.

b Melonis.) In Ioannis Damasceni codicibus legitur, Albatecha. Qua quidem voce non intelligit Melonem magnum, viridem, subnigrum & Indum. vt omnes ferè interpretantur: sed communem potius, vt ex Serapione & Auicenna satis liquet, qui Batecha, quæ eadem est

dem est Albatechæ, eadem tribuunt, quæ Dioscorides Meloni. Imò Batecham Serapio interpretatur Melonem.

c Terra lemnia.) In Mesuræ filij codice est, Boli simpliciter. Interpretantur autem omnes rubricam Sinopicam, ut quæ medicis magis in usu sit. Verùm quum hodie ad nos non afferatur, pro ea substituiamus terram Lemniam, quam sigillatam hodie vocant, quæ non est nisi bolus officinarum.

Bolus.

d Opij.) Paratur etiam hic pastillus sine opio. Quapropter oportet medicos in usu huius pastilli diserte in suis formulis exprimere, num pastillum hunc cum opio, vel sine opio medicamenti permiscendum velint.

PASTILLVS E * SVCCINO.

Eiusdem.

XXIII.

AVxiliatur sanguinem excreantibus, tabidis, purulenta expuentibus, ecclesiis, & dysentericis: in summa, sanguinem vndecunq; emanantem sistit, ac supprimit. Recipit succini, aur. sex. Cornu cerui vsti, *b* gummi arabici assi, corallij rubri vsti, tragacanthæ, acaciæ, *c* hypocistidis, balaustrorum, mastiches, lachæ, papaueris nigri assi, añ aur. duos. Thuris, croci, opij, añ aur. vnum, & dimidium. Cum lento **psyllij* succo formantur pastilli.

* mucagine.

ANNOTATIONES.

a Esuccino.) Officinæ è Charabe Pastillum hunc nominant.

E charabe.

b Gummi Arabici.) In nonnullis codicibus desideratur: tamen quum ad spissandum & refrigerandum sit aptum, non video quomodo omitti possit, aut debeat.

c Hypocystidis.) Quum in codice filij Mesuræ sit Henfistidis, quidam succum Cisthi foliorum inaudiendum esse putant. Sed nihil refert succum foliorum, aut eius quod instar fungi est, germinis, quod hypocystis vocatur, accipiamus, propterea quòd eiusdem sint facultatis. Henfistidis autem esse vocem deprauatam ex hypocystidis, omnibus notum est, & id ipsum paulo post pluribus ostendemus.

PASTILLVS E * LEMNIO SIGILLO.

Ioannis Damasceni.

XXIII.

* Terra sigillata.

CRuenta spuentibus, & omni sanguinis profluuiò succurrit, ut præcedens. Habet sanguinis draconis, gummi Arabici tosti, pastillorum Ramich, rosarum rubrarum, seminis rosarum, amyli assi, spodij, acaciæ, hypocystidis, lapidis hæmatitis, *a* succi foliorum Cisthi, balaustrij, boli armenij, terre lemnia, *b* seminis canabis, corallij, succini, añ drach. duas. Margaritarum, tragacanthæ, papaueris nigri, añ drach. vnam, & dimidiam. Seminis portulacæ tosti, cornu cerui vsti, thuris, nucum cupressi, croci, añ drach. duas. Cum stillaticio plantaginis liquore finguntur pastilli.

ANNOTATIONES.

a Succifoliorum Cisthi.) In codice Ioannis Damasceni legitur Henfistides. Nemo autem est qui hanc vocem non esse corruptam videt, & è dictione Cisthi deriuatam. Non significare autem nisi succum foliorum Cisthi, in primis Auicenna testatur, qui lib. 2. cap. 334. ita scriptum reliquit. Henfistides est succus plantæ quæ dicitur Barba Hircina. Quid verò sit Barba Hircina indicat Serapio cap. 115. sui libri de simplicibus inscripti. Nam sub hoc nomine Dioscoridis Cistum describit, ut ex collatione vtriusq; loci luce meridiana clarius sit. Diuersas igitur res hypocystidis & Henfistidis nominibus intelligit Ioannes Damascenus. Hoc succum, ut diximus, foliorum Cisti: illo autem id quod iuxta Cisti radices nascitur. Merito autem succus foliorum Cisti huius pastilli compositione ingreditur, ut cui insignis sit adstringendi, Dioscoride teste, facultas.

b Seminis canabis.) In Damasceni codice est Sedeneji, quæ sanè dicitio Mauritanis, Serapione cap. 207. autore, Canabim denotat. Ingreditur autem hunc Pastillum propter

c ij immensam

immer sam suam exiccandi facultatem. Nec metuendus eius calor erit, quod is à tot frigidis medicamentis nonnihil frangatur. Cæterum ut id quoque adijciam, liberale ex naribus sanguinis profluuium sistunt cum succo polygoni, plantaginis, & ouorum candido fronti & temporibus illiti.

PASTILLVS * EX PORTVLACA.

Eiusdem.

XXV.

FEbribus ardentibus, feruoribus sanguinis & flauæ bilis, ventriculi deniq; & iecoris intemperiei calidæ, & heclicæ confert. Capít rosarum, vnc. dimídiam. Spodij, glycyrrhizæ, añ drach. duas. Semínium cucurbitæ, citruli, cucumeris, & melonum, tragacanthæ, croci, gummi Arabici, spicæ nardi, añ drach. vnâ. Santali flauí, drach. duas, & dimídiã. ^b Ligni aloes, cardamomi, amyli, feminis portulacæ, añ scrup. duos. Sacchari albissimi, mannæ, añ drachmas tres. Cum lento psyllij succo funguntur pastilli.

ANNOTATIONES.

Inscriptionis
pastilli ratio.
Caphura.

^a Ex Portulaca.) Noua hæc est eius pastilli inscriptio. Nam apud filium Mesuæ dicitur pastillus è Caphura. Quum verò Caphura, vel ut hodie loquuntur, Camphora nostra, quod inter Arabes Auerroes vnus testatur (quum cæteri omnes, quanquam falso, frigidam esse affirmant) abundè calida sit, huic pastillo qui ardentibus febribus maximè conuenire debet, parum rectè inseritur. Quapropter nos, ut aliàs semper, & hic pro Caphura, semen portulacæ, vel semperuiui succum, substituimus.

Auicenna in
Caphura in-
constantia.

^b Ligni aloes & c.) Neq; lignum aloes, neq; spica nardi, maximè autem cardamomum, quod impense calidum est, huic pastillo rectè inditum esse videtur. Sed Mesuæ filius haud dubiè hanc compositionem ex Auicenna mutuatus est, qui Canone quinto, vbi quinque Pastillorum è Caphura descriptionem refert, vnã habet, nempe primã, quæ huic per omnia respondet: nisi quòd pro feminibus citruli, cucumeris, & melonum, semen maluæ & portulacæ substituit. Secutus est igitur hic, ut alibi sæpe, Ioannes Damascenus errorem Auicennæ, è quo ferè omnia sua ad verbum transcripsit. Atqui nihil mirum, Auicennam interdum calida medicamenta Caphuræ copulasse, quum hanc ipsam iam calidã, (quanquam testè, aut inscienter) appellet & innuat. Nam loco iam citato tria Electuaria de Caphura recenset, ad concoctionem ventriculi & iecoris roborandam, & pituitam crassam incidendã, ac flatus discutiendos vtilia. Vnde omnibus perspicuum euadit, eum Caphura non ut frigido, sed potius ut calido medicamento vsum esse. Quomodo enim frigidum medicamentum pituitam crassam extenuaret, aut flatus discuteret? Et ut calido vsum esse illic Auicennam medicamento Caphura, abundè testantur medicamenta quæ ei coniunxit: quæ Santalis exceptis, omnia sunt calida. Quin etiam Canone secundo, vbi ex professo de viribus Caphuræ tractat hanc parere vigilias, memoriæ prodidit. Si vigilias excitat, quo pacto frigida esse possit nõ video. Quæ commemoranda nobis hoc loco esse duxi, ut illorum impudentiam retunderemus: qui ne hodie quidem desinunt vociferari, sine Arabum commentarijs neminem facere medicinam posse. Sed ut ad institutum redeam, quum hæc Mesuæ filij compositio mihi parum arrideat, statui aliam hac meliorem subijcere, quæ est Nicolai: ut posthabita priore, pharmacopœi sequentem deinceps in suis officinis paratam habeant.

PASTILLVS * E NYMPHAEA.

Nicolai Myreplici.

XXVI.

AD calorem iecoris confert. Accipit rosarum, gummi Arabici, tragacanthæ, spodij, añ vnc. dimídiam. Semínium quatuor frigidorum maiorum, feminis portulacæ, glycyrrhizæ, añ vnciam vnã. Croci, drach. duas. Amyli, drach. tres. ^b Semperuiui succi, drach. dimídiam. Trita cum succo psyllij digeruntur in pastillos.

ANNOTATIONES.

^a E Nymphæa.) Et huius pastilli, propter causam suprã expositam, immutauimus inscriptionem. Nam Nicolao è Caphura nominatur, ut qui hac in parte Mauritanorum, Caphuram frigidam esse putantium, sequi errorem voluit,

^b Succo

b Succisemperuiui.) Nicolaus Caphura habet, pro qua nos succum semperuiui substi- *Pro Caphura*
tuimus, non certè temerè: quòd Caphura calefaciendi, haud refrigerandi facultatem ha- *floribus*
beat, vt alibi copiosè ostendimus. Auicennà, qui loco paulo antè indicato, in tertij pastilli *Nymphææ*
de Caphura descriptione, vtriusq; etiam Nymphææ seu Nenufaris florum meminit. *vtendum.*

PASTILLVS E VIOLIS.

Nicolai Alexandrini.

XXVII.

EXcalefactiones mitigat, aluumq; emollit. Recipit florum violarum re-
centium, drach. quindecim. Amyli, drach. nouè. Seminis papaueris albi,
drach. septem. Rhei barbari, drach. quinq;. Seminis plantaginis, drach. tres.
Balsami, drach. vnam. Cum stillaticio rosarum liquore fingantur pastilli.

PASTILLVS E VIOLIS.

* Nicolai Myrepsici.

XXVIII.

Habet florum violarum recentium, drach. quinq;. Amyli, drach. tres. Se-
minis papaueris albi, drach. duas, scrup. vnum. Rhei barbari, *b* scrupulos
quinq;. Seminis plantaginis minoris, drach. vnam. Balsami, scrup. vnum. Tri-
ta cum stillaticio rosarum liquore, digeruntur in pastillos.

ANNOTATIONES.

* *E violis.*) Nicolai codex græcus, vt Latinus etiam, corruptè admodum legit $\delta \sigma \acute{\iota} \alpha \beta \lambda \eta \epsilon$,
pro $\delta \sigma \acute{\iota} \tau \omega \rho$: hoc est, è violis. Atq; ita quoq; legitur in Latino codice, qui Ingolstadij est edi-
tus. Et quum hunc pastillum ingredientur violæ (quomodo enim aliàs ab illis denomi-
naretur (liquet primò, compositionè hanc in manuscripto codice, quo nos vsi sumus, mu-
tilà esse. Nulla enim in ea fit violarum mentio. Desunt igitur violæ, & amyli, Dein palàm
est, accipiendas esse violas Martias (nam illæ à Græcis $\acute{\iota} \alpha$ vocantur) non albas, quæ iisdem
 $\lambda \epsilon \upsilon \kappa \acute{\alpha} \iota \alpha$, & nostris Cheiri nominantur, vt putat Cordus & eum secutus Rondeletius. Si e-
nim de ijs locutus fuisset Nicolaus, non $\delta \sigma \acute{\iota} \tau \omega \rho$ sed $\delta \sigma \acute{\iota} \alpha \lambda \epsilon \upsilon \kappa \acute{\alpha} \iota \omega \rho$ inscripsisset hunc pastillum.
Ardores internos mitigant, aluumq; emolliunt, gutturis asperitates leniunt. Vt & hinc
palàm fiat, violas Martias, vtpote refrigerantes, magis esse huic compositioni indendas.

Cordus errat.

b *Scrupulos quinq;.*) Errat igitur Cordus, qui contra fidem omnium codicum, habet
in suo medicamentario libro, scrupulum vnum.

Cordierrat.

PASTILLVS * E ROSIS.

Nicolai Myrepsici.

XXIX.

Capit rosarum viridium, drach. tres. Spodij, drachmas duas. Santali rubri,
drach. vnâ, & dimidiâ, grana septè. Santali albi, drach. vnam, grana duo-
decim. Croci, scrup. duos, grana viginti. *b* Seminis plantaginis, scrup. dimidiû.
Trita cum stillaticio rosarum liquore digeruntur in pastillos.

ANNOTATIONES.

* *E rosis.*) Officinæ Græca appellatione Diarhodôn magis vtuntur. Non fuit autem à *Pastillus di-*
nobis hic pastillus temerè pretereundus, quòd multas magnas vocatas Nicolai confectio- *arhodôn.*
nes ingrediatur. Confert etiam dysentericis, cæliacis, iocinerosis, & stomachicis. Pondera
nonnihil ab aliorum descriptionibus variant. sunt enim legitima, & è Græco codice de-
scripta.

b *Seminis plantaginis.*) Caphuræ, habet Nicolaus. Mutationis causam iam antea sæpe
indicauius. Liceret etiam pro Caphura vsurpare succum semperuiui.

c ij

PASTIL-

LEONHARTI FVCHSII
PASTILLI E ROSIS.

Rhazis.

XXX.

AD ventriculi dolores valent, concoctionem iuuant, febris diuturnis, aquæ inter cutem incipienti succurrunt. Accipiunt rosarum, vnc. dimidiam. Ligni aloes, drach. duas. Mastiches, drach. vnam, & dimidiam. Absinthij Pontici, cinamomi, spicæ nardi, casia lignea, florū iunci odorati, añ drach. vnam. Cum vino veteri formantur pastilli.

PASTILLVS * BECHIVS ALBVS.

Incerti autoris.

XXXI.

AVxiliatur tussientibus, & difficulter spirantibus, fauciumq; asperitatem lenit. Recipit sacchari albisimi, lib. vnam. Sacchari candefacti optimi, sacchari penidij, añ vnc. quatuor. Radicis iridis Florentinae, vnc. vnam, drach. septem. Amyli, vnc. duas, & dimidiam. Cum succo lento tragacanthæ in stillaticio rosarum liquore maceratae finguntur pastilli parui, & signantur.

ANNOTATIO.

*Bechius.
Pectoralis
pastillus.
Alia compo-
sitio.*

a Bechius albus.) Non sonat, nisi tussicularis albus. Ita enim Græcè appellatur, quod ad tussim efficax sit. Officinæ pectoralē nominant. Sunt qui hunc aliter componant, hoc scilicet modo. Recipiunt Sacchari albisimi, sacchari candi, añ lib. dimidiam. Amyli, vnc. duas. Cum succis lentis, seu mucaginibus gummi Arabici, & tragacanthæ, in stillaticio rosarum liquore maceratorum formantur pastilli.

PASTILLVS BECHIVS NIGER.

XXXII.

Abscessam vocem recuperat, tussi sicca succurrit, asperitatem faucium lenit, & excreationem sputi accelerat. Habet succi glycyrrhizæ, vnc. quatuor. Styracis calamitis, vnc. vnam, & dimidiam. Sacchari candefacti, vnc. duas, & dimidiam. Specierum diaridis Salomonis, specierum * eclegmatis sani & experti, añ vnc. dimidiam. Sacchari penidij, lib. dimidiam. Sacchari albisimi, lib. duas, vnc. tres. Cum mucagine tragacanthæ in stillaticio hyssopiliquore maceratae finguntur pastilli, & signantur.

* Lohoc.

PASTILLVS PRO LAVANDO

Capite.

XXXIII.

Capit saluæ, rosmarini, maioranæ, lauendulae, betonicae, añ drach. dimidiam. Stichadis Arabicae, asari, caryophyllorum, spicæ nardi, nucis moschatae, foliorum lauri, meliloti, añ drach. vnam. Ligni aloes, scrup. duos. Mastiches, thuris, gummi iuniperi, añ drach. vnam. Alistæ moschatae, galliæ moschatae, añ drach. vnam, & dimidiam. Rosarum rubearum, chamameli, origani, foliorum senæ, añ pugillum vnum. Saponis, lib. vnam. Formentur pastilli ponderis drachmarum duarum.

PASTILLVS SVFFVMIGABILIS.

Noster.

XXXIII.

* Thymiana
non esse nisi
exteriorem

Accipit ladani purissimi, styracis calamitæ, myrrhæ, mastiches, thuris, añ vnc. vnam. Rosarum rubearum, cinamomi, caryophyllorum, macis, nucis moschatae, añ drach. duas, * Thymiamatis, vnc. duas. Maioranæ, rosmarini,

rini, spicæ nardi, añ drach. vnā. Afa dulcis, vnc. dimidiā. Santali rubei, & ci-
trini, añ drach. duas. Corticis citrii, drach. vnam. Foliorum lauri, drach. vnam,
& dimidiā. Seminis nigellæ, ocimi, añ drach. dimidiā. Carbonum tilia,
vnc. quatuor. Cum stillatio rosarum liquore, & mucagine tragacanthæ for-
mantur pastilli, vel candelæ.

CANDELA SVFFVMIGABILIS.

XXXV.

Recipit styracis calamitæ, vnc. quatuor. Ladani, vnc. tres. Thuris, masti-
ches, myrrhæ, añ vnc. dimidiā. Cinamomi, garyophyllorū, macis, nu-
cis moschata, añ drach. duas. Santiali albi, & flauī, añ drach. duas, & dimidiā.
Afa dulcis, drachmas tres. Thymiamatis, vnc. duas, & dimidiā. Ligni aloes,
drach. vnam, & dimidiā. Carbonum tilia, vnc. quatuor. Styracis liquidī, vnc.
duas. Terebinthinæ lotæ, & liquoris stillaticij rosarum quadrantem dimidi-
am finguntur candelæ.

styracis cōf-
ticem, qui
post expres-
sam lachry-
mam rema-
net libro pri-
mo est dictū.

DE * COLLYRIIS, SECTIO
DECIMA QVARTA.

COLLYRIVM ARIDVM ALBVM.

Rhazis.

I.

Lutinandi facultatem habet. Capit cerussæ lotæ, drach. sex.
Sarcocollæ in lacte muliebris macerata, drach. duas. Traga-
canthæ, drach. tres. Opij, scrupulum vnum. Cum albumine
oui fiant collyria arida, vel Sieff.

COLLYRIVM ARIDVM RVBEVM.

Eiusdem.

II.

Idem quod præcedens potest. Accipit lapidis hæmatitis, cerussæ lotæ, añ
drach. tres. Aeris vsti, drach. duas. Myrrhæ, croci, añ drach. vnam. Cum vi-
no veteri formantur Sieff.

COLLYRIVM ARIDVM VIRIDE.

Eiusdem.

III.

Erodendi vim obtinet. Recipit floris æris, drachmas tres. Atramenti suto-
rii vsti, drach. sex. Arsenici rubei, nitri, spumæ maris, añ drach. vnam. Sa-
lis ammoniaci, drachmam dimidiā. Ammoniaci, drachmas duas. Cum suc-
co rutæ finguntur Sieff.

COLLYRIVM ARIDVM E PLVMO.

Eiusdem.

III.

Glutinandi vim obtinet. Habet plumbi vsti, stibij, thutia lotæ, æris vsti,
gummi Arabici, tragacanthæ, añ drachmas octo. Opij, drachmam dimi-
diā. Trita cum aqua pluuiali redigantur in formam Sieff.

COLLYRIVM ARIDVM E THVRE.

Eiusdem.

V.

Idem quod præcedens potest. Caput thuris, drachmas decem. Ammoniaci,
sarcocollæ, añ drachmas quinque. Croci, drachmas duas. Cum mucagine
scenigræci formantur Sieff.

c iiij

COLLY.

* Sieff.